

Begrundelse

Et af problemerne med at sende afviste irakiske asylansøgere tilbage til det nordlige Irak, hvor det i henhold til meldinger fra både danske myndigheder og UNHCR er sikkert at vende tilbage til, skulle være, at der er flyveforbud over det nordlige Irak. Det betyder, at de afviste asylansøgere ikke kan flyves hjem, men skal rejse gennem Tyrkiet, Syrien eller Jordan for at komme til det nordlige Irak. Imidlertid vil ingen af disse lande give tilladelse til, at dansk politi ledsager flygtningen under tvang gennem deres lande. En løsning på problemet kunne være, at de allierede, som håndhæver flyveforbudet over det nordlige Irak, og som har fuld kontrol med alle flyvninger i området, giver tilladelse til, at fly fra Danmark med afviste asylansøgere kan flyve direkte ind og lande i området. Det burde være en smal sag for de danske myndigheder at tilvejebringe en sådan tilladelse hos de allierede, som Danmark jo selv er en del af. Ved at flyve irakerne tilbage til det nordlige Irak kan man formodentligt også sende mange afviste asylansøgere hjem ad gangen. Det kunne også tænkes, at andre europæiske lande vil have samme interesse i, at der blev åbnet op for at fly med afviste asylansøgere fra de europæiske lande, kunne få tilladelse til at flyve til det nordlige Irak. Spørgeren skal med spørgsmålet bringe ideen på bane og håber, at ministeren hurtigt vil få en aftale i stand med de allierede.

Svar (24/6 02)

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

En udlænding, som er meddelt afslag på en ansøgning om asyl, skal udrejse af landet, jf. udlændingelovens § 30, stk. 1. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejse, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

Det er ikke muligt for politiet at foretage tvangsmæssige udsendelser til det nordlige Irak, idet det ikke er muligt at flyve til Nordirak, ligesom det heller ikke er muligt at gennemføre tvangsmæssige ledsagede udsendelser med transit gennem Tyrkiet, da de tyrkiske myndigheder ikke vil tillade, at danske polititjenestemænd ledsager udlændinge gennem Tyrkiet.

Rigspolitichefen har imidlertid med bistand fra Udlændingestyrelsen indgået en aftale med IOM (International Organization for Migration) om frivilligt hjemrejse for udlændinge fra Nord-

irak, hvorefter IOM arrangerer rejsen for personer fra det nordlige Irak, som ønsker at gøre brug af muligheden for at rejse hjem.

Rejsen går med fly fra København til Istanbul, hvor udlændingen modtages af en repræsentant fra IOM, som ledsager udlændingen gennem Tyrkiet til det nordlige Irak, hvor grænsepassage sker ved Silopi.

Udlændingen får af politiet udstedt et dansk fremmedpas med begrænset gyldighedsperiode. De tyrkiske myndigheder udsteder et transitvisum til brug for rejsen gennem Tyrkiet.

Indtil nu har tre irakere ønsket at benytte sig af tilbuddet om at rejse hjem. Hjemrejsen for de pågældende forløb uden problemer.

En opgørelse pr. 1. maj 2002 viser, at der denne dato hos Rigspolitiet verserede udsendelses-sager vedrørende 155 personer, hvor Flygtninggenævnet har bestemt, at der kan ske udsendelse til det nordlige Irak.

Udenrigsministeriet har vedrørende mulighederne for at flyve direkte til det nordlige Irak oplyst, at FN's Sikkerhedsråd i 1990 og i årene derefter indførte en række sanktioner mod Irak i lyset af Iraks invasion af Kuwait og landets efterfølgende uvilje til at efterleve det internationale samfunds krav om kontrol med Iraks muligheder for erhvervelse og fremstilling af masseødelæggelsesvåben. Med resolution 661 (1990) indførtes embargo på handel med varer (undtagen fødevarer og medicin o.l.) og tjenesteydelser med Irak, herunder også transport. Embargoen på flyvninger til Irak blev præciseret med Sikkerhedsrådets resolution 670 (1990).

Sikkerhedsrådets bestemmelser er gennemført i Danmark ved EU rådsforordning 2465/96, som er bilagt anordning nr. 1238 af 27. december 1996 vedrørende visse forholdsregler mod Irak. Det anføres i rådsforordningen, at det er forbudt »at give noget fly tilladelse til at lette fra, lande i eller overflyve Fællesskabets område, hvis det transporterer fragt til eller fra Irak eller er bestemt for landing i eller er lettet fra Iraks område«. Undtaget herfra er dog flyvninger, som er godkendt af Sikkerhedsrådets sanktionskomité, eller som er bestemt for FN's aktiviteter i Irak. Flyvninger til Irak er således som udgangspunkt forbudt, medmindre de vedrører humanitære leverancer.

Efter Golfkrigen indførte den internationale koalition to flyveforbudszoner over irakisk territorium, én over det nordlige Irak nord for den 36. breddegrad og en anden syd for den 33. breddegrad. Flyveforbuddet i disse zoner blev